

Quicksan soortbescherming Heikantsebaan 2, Berkel-Enschot

Erwin van Bennekom

COLOFON

Quickscan soortbescherming Heikantsebaan 2, Berkel-Enschot

OPDRACHTNEMER	idverde Advies Willemsplein 2-4 5211 AK 's-Hertogenbosch T 073 205 1100 E advies@idverde.nl
OPGESTELD DOOR VRIJGEGEVEN DOOR Opdrachtgever	Erwin van Bennekom Zef Hermans De heer en mevrouw van Dal St. Willibrordstraat 30 5056 HV Berkel-Enschot
Projectnummer	726210053
Status	definitief
VERSIE	1.0
DATUM	03-08-2021

Copyright 2021 idverde. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van idverde. idverde is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan bij gebruik van gegevens uit dit rapport.

In deze rapportage is gebruik gemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Op deze gegevens rusten auteursrechten. Het schriftelijk of digitaal delen of publiceren van (een deel van) de gegevens uit de NDFF is niet toegestaan zonder toestemming van BIJ12, uitgezonderd aan bevoegd gezag in het kader van een vrijstellings- of ontheffingsprocedure of voor intern gebruik van de opdrachtgever voor de duur van het betreffende project.

Idverde is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij goed op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij daarnaast onze onderzoekskwaliteit. Omdat ecologisch (veld)onderzoek een momentopname is, kan aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Idverde is niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

INHOUDSOPGAVE

COLOFON	2
1 INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Leeswijzer	4
2 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN INGEPEN	5
2.1 Plangebied	5
2.2 Voorgenomen ontwikkeling	5
3 WERKWIJZE	6
3.1 Bronnenonderzoek	6
3.2 Biotooptoets	6
3.3 Effectenbeoordeling	6
4 ONDERZOEKSRESULTATEN	7
4.1 Vaatplanten	7
4.2 Grondgebonden zoogdieren	7
4.3 Vleermuizen	8
4.4 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen	9
4.5 Algemene broedvogels	10
4.6 Vissen	10
4.7 Amfibieën en reptielen	11
4.8 Ongewervelde diersoorten	11
5 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING	12
5.1 Grondgebonden zoogdiersoorten	12
5.2 Vleermuizen	12
5.3 Vogels	13
5.4 Amfibieën	13
5.5 Algemene zorgplicht	13
6 CONCLUSIE EN ADVIES	14
7 LITERATUURLIJST	16
BIJLAGE: IMPRESSIE PLANGEBIED	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De heer en mevrouw van Dal zijn voornemens de woning Heikantsebaan 2 in Berkel-Enschot te splitsen. Hierbij worden er sloopwerkzaamheden en nieuwe isolatiewerkzaamheden aan muren en daken uitgevoerd.

Ruimtelijke ingrepen kunnen (negatieve) effecten hebben op beschermde flora en fauna. Indien dergelijke soorten aanwezig zijn, worden door de voorgenomen ingreep mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. Door middel van een effectenanalyse moet worden onderzocht op welke wijze sprake is van negatieve effecten en hoe deze kunnen worden voorkomen. Mogelijk is het noodzakelijk een ontheffing aan te vragen voor de voorgenomen ontwikkelingen.

Om na te gaan of dit voor het voorgenomen plan het geval is, is door *idverde* Advies een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming (onderdeel soortbescherming) uitgevoerd. Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming met de Wet Natuurbescherming uit te voeren.

Afbeelding 1.1: Impressie Heikantsebaan 2, Berkel-Enschot (Bron: Google Street View).

1.2 Doel

Binnen het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) is het doel van ons onderzoek te bepalen of de kans bestaat dat verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde plant- en diersoorten worden overtreden door de voorgenomen sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden. Een uitgebreide toetsing van het onderdeel gebiedenbescherming is naar verwachting niet noodzakelijk doordat het plangebied op $\pm 1,8$ kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen) is gelegen en de omvang van de ontwikkeling beperkt is. Daarom is toetsing van dit onderdeel nog niet meegenomen in dit rapport.

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde, omdat er geen houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of een rijbeplanting van meer dan 20 bomen gekapt wordt.

Het plangebied is daarnaast geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of ligt het ook niet in de directe nabijheid hiervan. Hierdoor is de planologische gebiedsbescherming niet van toepassing, en behoeft er geen “Nee, tenzij”-toets te worden doorlopen.

1.3 Leeswijzer

De ligging en begrenzing van het plangebied en de voorgenomen ingrepen zijn beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 zijn de mogelijk aanwezige (beschermde) soorten beschreven en in hoofdstuk 5 is voor de mogelijk aanwezige beschermde soorten een effectenbeoordeling uitgevoerd. In hoofdstuk 6 zijn de conclusie en het advies beschreven. Tot slot is de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 7 opgenomen.

2 Plangebied en voorgenomen ingrepen

2.1 Plangebied

Het plangebied (Afbeelding 2.1) bevindt zich aan de oostelijke zijde van Berkel-Enschot, net buiten de bebouwde kom. In de huidige situatie (Afbeelding 2.2 en 2.3) omvat het plangebied een oud woonhuis met bijgebouwen uit verschillende bouwjaren. Het woonhuis bestaat uit twee verdiepingen en is opgebouwd uit bakstenen muren waarvan enkele spouwmuren zijn. Het dak van het huis bestaat uit een pannendak. Het pannendak bevindt zich in een matige staat met her en der wat kleine gaten tussen de dakpannen en het dakbeschot.

Het plangebied wordt omgeven door landelijk gebied en autoweg N65 ligt op ca. 100 meter van het plangebied. Grote groenstructuren zijn in de directe nabijheid niet aanwezig. Rond het huis zijn enkele (oude) bomen aanwezig. Al het groen in de directe omgeving blijft behouden.

Afbeelding 2.1: Locatie plangebied t.o.v. Berkel (links) en Oisterwijk (rechts) (bron: Google Maps).

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De opdrachtgever is voornemens het huis in tweeën te splitsen waarbij mogelijk muren worden geplaatst en het dak wordt aangepast aan de nieuwe situatie. De aanwezige gevels blijven allen behouden. De rest van het pand inclusief bijgebouwen wordt opnieuw ingericht. Een exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend, maar waarschijnlijk zullen de werkzaamheden in 2022 plaatsvinden (afhankelijk van vergunningsverlening).

Een verdere foto-impressie van het plangebied is te vinden in de bijlage.

Afbeelding 2.2 en 2.3: Impressie woonhuis Heikantsebaan 2, Berkel-Enschot

3 Werkwijze

De quickscan soortenbescherming betreft een verkenning die bestaat uit een bronnenonderzoek en een biotooptoets. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek, is een inschatting gemaakt van de aanwezige natuurwaarden en is beoordeeld of het plan (negatieve) effecten kan hebben op beschermde soorten (effectenanalyse). Hieronder is per onderdeel de werkwijze toegelicht.

3.1 Bronnenonderzoek

Voor het bronnen- en literatuuronderzoek zijn op 30 juni 2021 de gegevens opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In de NDFF is rondom het plangebied een polygoon ingetekend. Het polygoon is ruimer ingetekend dan het plangebied, namelijk in een straal van ca. 1 km rondom het plangebied. Binnen dit polygoon zijn alle verspreidingsgegevens van beschermde soorten opgevraagd van de afgelopen vijf jaar. Door het polygoon ruimer in te tekenen dan het plangebied, is de verkregen dataset voldoende groot om te kunnen benutten voor dit onderzoek. Eveneens zijn binnen het polygoon de waarnemingen van invasieve exoten opgevraagd.

De uit de NDFF opgevraagde dataset bestond in totaal uit 6767 'records' van beschermde soorten. Het gaat hierbij om een of meerdere waarnemingen van in totaal 352 soorten, voornamelijk vogels. Op basis van deze beschikbare gegevens is een eerste inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten binnen het plangebied en zijn aanvullend de Atlas van de Nederlandse zoogdieren en de Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland geraadpleegd om een completer beeld te krijgen.

Eveneens is aan de hand van literatuuronderzoek gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van wettelijke beschermde Natura 2000-gebieden en het planologisch beschermde Natuurnetwerk Nederland (NNN).

3.2 Biotooptoets

De biotooptoets bestaat uit het uitvoeren van een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnenonderzoek zijn hierbij in het veld getoetst en waar nodig aangevuld.

Op het moment dat het veldbezoek wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebieden en migratierouten aan hun leefomgeving stellen, vergeleken met en getoetst aan de situatie in het veld.

Het veldbezoek is op 30 juni 2021 uitgevoerd door een ecooloog van idverde Advies. De weersomstandigheden waren op dat moment bewolkt, droog, 15 °C en matig zwakke wind (NW, 3 Bft).

Op basis van de aard van het plangebied en de meldingen uit de NDFF is specifieke aandacht uitgegaan naar de volgende soorten:

- Vleermuizen, de te verbouwen dakdelen en gevels van de bebouwing zijn van binnen als buiten geïnspecteerd op aanwezigheid van verblijvende dieren of sporen ervan.
- Broedvogels, de te verbouwen dakdelen zijn zowel van binnen als van buiten geïnspecteerd op aanwezigheid van verblijvende dieren of sporen ervan. Ook rondom het gebouw, in de tuin, is gekeken naar mogelijke (broed)vogels in en rondom de beplanting.

Voor grondgebonden zoogdieren en amfibieën zijn aanwezige groenstructuren bekeken om zo vast te stellen of soorten behorend tot deze soortgroepen aanwezig (kunnen) zijn in en rondom het plangebied. Ook is gekeken of het plangebied kan fungeren als leefgebied voor andere soortgroepen.

Tevens is gelet op de aanwezigheid van invasieve exoten zowel binnen als direct grenzend aan het plangebied. Het gaat hierbij om invasieve plantensoorten als Japanse duizendknoop en reuzenbalsemien, die zich door menselijke activiteiten hebben gevestigd in Nederland. Deze soorten verspreiden zich zeer snel en concurreren hierbij de oorspronkelijke vegetatie weg. Daarnaast kunnen deze soorten voor overlast zorgen bij mensen door aantasting van bebouwing.

3.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de uitkomsten van het bronnen- en veldonderzoek is beoordeeld of het plan (negatieve) effecten kan hebben. Hierbij is waar mogelijk onderscheid gemaakt in effecten op korte en lange termijn.

Indien sprake is van een conflictsituatie tussen de aanwezigheid van beschermde soorten en de geplande ruimtelijke ingreep, is in onderhavige rapportage aangegeven welke voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen. Indien negatieve effecten door het nemen van voorzorgsmaatregelen niet te voorkomen zijn, is aangegeven welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn en/of een ontheffing aangevraagd dient te worden.

4 Onderzoeksresultaten

De basis voor de toetsing wordt gevormd door gegevens over het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en werkzaamheden op basis van het bron- en veldonderzoek. Onderstaand zijn per soortgroep de resultaten van het bronnen- en veldonderzoek beschreven.

4.1 Vaatplanten

Bronnenstudie

Uit de gegevens van de NDFF zijn geen meldingen bekend van beschermde vaatplanten in en rondom het plangebied.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde vaatplanten, of geschikte standplaatsen daarvoor. Groeiplaatsen van invasieve plantensexoten zijn eveneens niet waargenomen.

Voorkomen beschermde vaatplanten:

- Beschermde vaatplanten zijn uitgesloten binnen het plangebied.

4.2 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenstudie

In de NDFF zijn in het zoekgebied waarnemingen bekend van bruine rat, bunzing, eekhoorn, egel, haas, huiskat, huismuis, konijn, mol, ree, steenmarter, vos en wezel. Uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren blijkt dat naast de bunzing, steenmarter en wezel ook boommarter en hermelijn in de buurt voorkomen.

Veldbezoek

Kleine marterachtigen hebben een voorkeur voor kleinschalig (cultuur)landschap, waar voldoende dekking aanwezig is.

Leefgebieden zijn en worden verbonden door lijnvormige landschapselementen, waarbij de vegetatie tot aan de grond reikt. De directe invloedssfeer van de bebouwing bevat enkele van deze elementen.

Het woonhuis en de naastgelegen schuur zijn van binnen bekeken op mogelijke verblijfplaatsen van (steen)marters of indicaties daarvan. Verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht wegens het ontbreken van rustige plekken met weinig tot geen verstoring.

Wel kunnen marters incidenteel gebruik maken van de vegetatie direct rondom de bebouwing. Het voorkomen van kleine marterachtigen als bunzing, steenmarter, wezel en hermelijn kunnen in de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden niet worden uitgesloten.

Eekhoorn wordt niet verwacht in de directe invloedssfeer omdat grote groenstructuren (bos) in de directe omgeving ontbreken. De directe (landbouw) omgeving bevat te weinig voedselaanbod voor eekhoorn. Eekhoorn kan redelijkerwijs in de directe omgeving worden uitgesloten.

Het voorkomen van overige algemene grondgebonden zoogdieren zoals bruine rat en huismuis kunnen niet worden uitgesloten binnen de bebouwing en de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden.

Voorkomen grondgebonden zoogdieren:

- Het voorkomen van (kleine) marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing, steenmarter) binnen het plangebied is uitgesloten. In de directe omgeving van het plangebied kan deze niet worden uitgesloten.
- Het voorkomen van eekhoorn in en rondom het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.
- Het plangebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (huismuis, bruine rat).

4.3 Vleermuizen

Bronnenstudie

In de NDFF zijn vele waarnemingen van vleermuizen in en rondom het plangebied bekend (<1 km). Het gaat hier om meldingen van Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Uit de Atlas van Nederlandse zoogdieren blijkt dat, naast de genoemde vier soorten, ook Ruige dwergvleermuis in de omgeving van het plangebied verwacht kan worden.

Veldbezoek

Vleermuizen verblijven in bomen of gebouwen. Het plangebied heeft enkel betrekking op gebouwen, bomen zijn binnen het plangebied niet aanwezig en bomen in de directe omgeving blijven behouden. Onderstaand is per gebruiksfunctie beschreven wat de bevindingen op basis van het veldbezoek zijn.

Foerageergebied en vliegroute

Rondom het plangebied bevinden zich groenstructuren in de vorm van bomenlanen, bosschages en struikgewassen die kunnen fungeren als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Deze groenstructuren blijven behouden. Rondom het huis kunnen af en toe foeragerende vleermuizen voorkomen. Het huis zelf kan fungeren als onderdeel van het foerageergebied voor vleermuizen als de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Het woonhuis is zowel van buitenaf als van binnenuit geïnspecteerd met behulp van een zaklamp en verrekijker. Hierbij zijn geen verblijvende vleermuizen of sporen van vleermuizen waargenomen.

Het woonhuis bevat echter (enkele) spouwmuren, open stootvoegen, scheuren in het metselwerk en openingen tussen en onder dakpannen. Dit zijn allemaal potentieel geschikte verblijfplaatsen (kraam- zomer- en paarverblijfplaatsen) voor gebouwbewonende vleermuissoorten (o.a. gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis). Deze zeer smalle ruimtes kunnen niet volledig worden geïnspecteerd waardoor niet kan worden uitgesloten dat deze door vleermuizen als verblijfplaats worden gebruikt..

In de bijlage zijn foto's bijgevoegd van het plangebied met ook detailopnames van het pand.

Voorkomen vleermuizen:

- De omgeving rondom het plangebied kan fungeren als foerageergebied voor vleermuizen.
- Het woonhuis bevat mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Afbeelding 4.1: Het dak bevat diverse openingen

Afbeelding 4.2: Eén van de scheuren in het metselwerk

4.4 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Bronnenstudie

In de NDFF zijn in de omgeving van het plangebied meldingen bekend van diverse vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Het gaat om diverse soorten roofvogels, huismus en gierzwaluw. In het plangebied zelf zijn geen meldingen bekend van territoria of broedgevallen van deze (categorie 1-4 Wnb) soorten.

In de omgeving van het plangebied zijn ook meldingen bekend van soorten (categorie 5 Wnb) als ekster, koolmees, groene specht, boomkruiper en zwarte kraai. Dit zijn soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn indien er sprake is van zwaarwegende ecologische omstandigheden. In de directe omgeving van het plangebied zelf zijn geen meldingen bekend van deze soorten.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1-5) aangetroffen in en rondom het plangebied. Eveneens zijn geen nesten van deze soorten in het plangebied aangetroffen.

Voor de gierzwaluw ontbreken geschikte nestplekken op voldoende hoogte. De huismus is een typische soort die kan broeden onder pannendaken, het dak zou kunnen dienen als nestlocatie voor huismus. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen en ook zijn geen nesten of sporen van nesten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het veldbezoek heeft echter plaatsgevonden na het broedseizoen van de huismus en er kan daarom niet worden uitgesloten dat de gebouwen binnen het plangebied toch door huismussen als broedlocatie worden gebruikt. Het leefgebied van de huismus (bestaand uit kleine bosschages en zandige stukken) is eveneens jaarrond beschermd, indien dit van wezenlijk belang is voor de instandhouding van de nestplaatsen die zich in de omgeving bevinden. De groenstructuren rondom het gebouw worden mogelijk gebruikt door huismussen als foerageergebied. De groenstructuren blijven echter intact.

Categorie 5-soorten, zoals zwarte kraai, kunnen mogelijk hun nest bouwen in/op één van de schoorstenen van het woonhuis. Er zijn echter genoeg alternatieve nestplaatsen in de directe omgeving van het woonhuis aanwezig, waardoor geen sprake is van zwaarwegende redenen die de nesten jaarrond zouden beschermen.

Nesten van andere vogels met jaarrond beschermde nesten zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen en ook niet te verwachten op basis van het ontbreken van geschikt broedbiotoop.

Voorkomen vogels met jaarrond beschermde nesten:

- Het is niet uitgesloten dat de voorgenomen ontwikkeling van het pand negatieve effecten heeft op de broedmogelijkheden voor huismus.
- Het is niet uitgesloten dat categorie 5 soorten zoals zwarte kraai een schoorsteen gebruiken als nestplaats.
- Het is uitgesloten dat de voorgenomen ontwikkeling van het pand negatieve effecten heeft op de broedmogelijkheden van overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 5).

4.5 Algemene broedvogels

Bronnenstudie

In de gegevens uit de NDFF zijn vele meldingen van algemene vogels bekend die afkomstig zijn uit de omgeving van het plangebied. Meldingen in de omgeving hebben betrekking op soorten als roodborst, vink, houtduif, tijtjaf, merel, zwartkop, winterkoning en putter.

Veldbezoek

Gedurende het veldbezoek zijn ter plaatse van het plangebied boerenzwaluw, merel en koolmees waargenomen. Het woonhuis bevat schoorstenen waarin kauw en/of houtduif kan nestelen (en heeft genesteld, volgens de bewoner). Ook mogelijke broedlocaties voor soorten als zwarte roodstaart zijn aanwezig.

In de naast het gebouw aanwezige groenstructuren kunnen zich ook broedlocaties van algemene broedvogels bevinden. Het aanwezige groen in de directe omgeving wordt niet aangetast bij de werkzaamheden, verstoring zal hier niet tot beperkt optreden.

Voorkomen overige broedvogels:

- Het huis bevat broedlocaties voor soorten als kauw, houtduif (schoorsteen) en zwarte roodstaart.
- De groenstructuren rondom het gebouw kunnen potentieel geschikt zijn als broedbiotoop voor algemene broedvogels zoals de merel.

Afbeelding 4.3: De schoorstenen zijn geschikt als nestlocatie voor kauw/houtduif.

4.6 Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het voorkomen van vissen in het plangebied uitgesloten. Het voorkomen van vissen in de nabije watergangen is evident, maar deze behoren niet tot het plangebied en effecten op of in de watergangen zijn niet te verwachten. Het voorkomen van soorten uit deze soortgroep is derhalve niet verder onderzocht.

4.7 Amfibieën en reptielen

Bronnenstudie

In de NDFF-database zijn meldingen van de amfibieën bruine kikker, groene kikker, kamsalamander en kleine watersalamander bekend binnen een straal van ca. 1 km rondom het plangebied. In de omgeving zijn van meldingen van de reptielen enkel exemplaren van lettersierschildpad bekend. Dit is een door de mens uitgezette exoot en deze soort is niet beschermd.

Volgens de Atlas van reptielen en amfibieën kan ook gewone pad voorkomen rondom het plangebied.

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen van amfibieën en reptielen bekend.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is gelet op het voorkomen van geschikte biotopen voor amfibieën en reptielen. De meeste amfibieën stellen zeer specifieke eisen aan hun voortplantingswater en landhabitat.

Er bevinden zich enkele sloten in de omgeving van het plangebied, op ca. 50-100 meter van het plangebied. Deze kunnen dienen als voortplantingswater. De meest dichtstbijzijnde watergang wordt gescheiden van het plangebied door veel bosschages.

De kamsalamander is een soort welke voorkomt in een kleinschalig landbouwlandschap welke zowel een land- als een waterbiotoop bevat. Waterbiotoop voor kamsalamander (poelen met een hoge kwaliteit) ontbreekt binnen en rondom het plangebied. Landbiotoop is wel veelvuldig in de omgeving aanwezig. Kamsalamanders kunnen zich bevinden in de directe omgeving van het plangebied wanneer zij migreren. Het aantreffen van exemplaren in de omgeving is niet uitgesloten.

De groenstructuren in de directe omgeving van het plangebied kunnen daarnaast fungeren als landbiotoop/overwinteringsbiotoop voor algemene amfibieën.

Kritische soorten zoals kleine watersalamander zijn in en rondom het plangebied niet te verwachten. Het voorkomen van algemene amfibieën in de directe omgeving van het plangebied is niet zondermeer uitgesloten.

Het voorkomen van reptielen binnen en rondom het plangebied kan worden uitgesloten door het ontbreken van geschikt biotoop

Voorkomen amfibieën en reptielen:

- Het voorkomen van algemene amfibieënsoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden (direct rondom de woning) kan niet worden uitgesloten.
- Het voorkomen van kamsalamander binnen het plangebied is uitgesloten. Door aanwezigheid van geschikt landbiotoop kan de kamsalamander in de omgeving van het plangebied niet worden uitgesloten.
- Het voorkomen van reptielen is uitgesloten binnen en rondom het plangebied.

4.8 Ongewervelde diersoorten

Bronnenstudie

In de literatuur en de NDFF wordt geen melding gedaan van het voorkomen van beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied of de omgeving.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde ongewervelde diersoorten. Door het ontbreken van geschikt biotoop voor deze soorten binnen het plangebied zijn ze ook niet te verwachten.

Voorkomen ongewervelden:

- Beschermde voorkomende ongewervelden worden vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied uitgesloten in het plangebied.

5 Toetsing aan de Wet Natuurbescherming

In dit hoofdstuk is een analyse gemaakt van de te verwachten effecten van de werkzaamheden op de soorten die aanwezig zijn of verwacht worden. Op basis van de gegevens uit het bronnen- en veldonderzoek is het voorkomen van (streng) beschermde vaatplanten, vissen, reptielen en ongewervelde diersoorten uitgesloten. Hierdoor is het optreden van negatieve effecten op deze soorten of soortgroepen niet aan de orde en worden zij onderstaand niet verder behandeld.

5.1 Grondgebonden zoogdiersoorten

Voor de te verwachten algemene grondgebonden zoogdiersoorten (§4.2) binnen het plangebied geldt in de Provincie Noord-Brabant een algemene vrijstelling. D.w.z. dat in gevallen waar de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

Marters

De groenstructuren in de omgeving van het woonhuis kunnen fungeren als leefgebied (migratie en foerageergebied) voor (kleine) marterachtigen als wezel, bunzing en hermelijn. De voorgenomen werkzaamheden omvatten geen verwijdering van deze groenstructuren waardoor, verstoringen zullen slechts minimale verstoring van het leefgebied van marters veroorzaken. Doordat de werkzaamheden slechts kortstondig zijn, is geen sprake van permanente verstoring en leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot overtreding van verbodsartikelen binnen de Wet natuurbescherming.

Ondanks de vrijstelling die geldt voor algemeen voorkomende soorten, geldt te allen tijde de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de ingreep en werkzaamheden zorgvuldig en met zo min mogelijk schade aan de aanwezige flora en fauna uitgevoerd moeten worden. Dit houdt o.a. in dat wanneer dieren (zoals muizensoorten) worden aangetroffen, deze de gelegenheid moeten krijgen om te kunnen vluchten of (indien mogelijk) worden verplaatst buiten het plangebied.

5.2 Vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen

Doordat het dak gerenoveerd/vervangen gaat worden, is vernietiging/verstoring van mogelijk aanwezige vleermuisverblijfplaatsen en daarmee overtreding van verbodsartikelen binnen de Wnb niet uit te sluiten. Aanvullend onderzoek naar de functionaliteit van het plangebied als verblijfplaats voor vleermuizen is dan ook noodzakelijk alvorens de werkzaamheden doorgang kunnen vinden. In het geval verblijfplaatsen aanwezig zijn, is het nodig een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wnb.

Vaste vliegroutes en essentieel foerageergebied

Doordat de lijnstructuren (mogelijke vliegroutes) in de omgeving behouden blijven en deze niet aangetast worden door de werkzaamheden, kan op voorhand worden uitgesloten dat de werkzaamheden aan het pand (negatieve) effecten heeft op vliegroutes of foerageergebied,

Het plangebied bestrijkt maar een gering oppervlak, hierdoor zijn de aanwezige foerageergebieden en vliegroutes niet van essentieel belang voor aanwezige vleermuizen. Hierdoor treden geen overtredingen van verbodsartikelen binnen de Wet natuurbescherming op.

Doordat de sloop- en bouwwerkzaamheden uitsluitend overdag plaatsvinden, is het uitgesloten dat 's avonds en 's nachts foeragerende vleermuizen verstoord worden. Indien er extra verlichting gebruikt wordt om het woonhuis 's avonds en 's nachts te verlichten wordt wel geadviseerd vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen om eventueel aanwezige foeragerende vleermuizen en andere soorten zo min mogelijk te verstoren.

5.3 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat het woonhuis potentie biedt als verblijfplaats voor huismus. De voorgenomen werkzaamheden, renovatie/vervanging van het dak, leidt tot het (mogelijk) vernietigen van nesten van deze soort. Om te voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden, dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd naar huismus. In het geval verblijfplaatsen aanwezig zijn, is overtreding van verbodsartikelen aan de orde en is het nodig een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wnb.

Overige broedvogels

De meeste vogelsoorten maken elk jaar een nieuw nest. Nesten van alle broedvogels zijn beschermd wanneer zij in gebruik zijn (Wnb art. 3.1, lid 2).

Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen (ca. maart t/m augustus) plaatsvinden is de kans op verstoring en vernieling van nesten aanwezig in de naast het gebouw aanwezige groenstructuren. Er is hiermee een risico op overtreding van het verbodsartikel (Wnb artikel 3.1, lid 2). Mocht het niet mogelijk zijn om deze werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of te starten, dan is het nodig om door een ecoloog een controle uit te laten voeren op aanwezigheid van in gebruik zijnde vogelnesten. Hierover is in het volgende hoofdstuk een advies opgenomen.

5.4 Amfibieën

Doordat kamsalamander niet binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden wordt verwacht, dienen geen aanvullende onderzoeken naar de aanwezigheid van deze soort te worden verricht.

Voor de te verwachten algemene amfibieën (§4.7) binnen het plangebied geldt in de Provincie Noord-Brabant een algemene vrijstelling. D.w.z. dat in gevallen waar de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

Ondanks de vrijstelling die geldt voor algemeen voorkomende soorten, te allen tijde de algemene zorgplicht (§5.5). Deze houdt in dat de ingreep en werkzaamheden zorgvuldig en met zo min mogelijk schade aan de aanwezige flora en fauna uitgevoerd moeten worden. Dit houdt o.a. in dat wanneer dieren worden aangetroffen, deze de gelegenheid moeten krijgen om te kunnen vluchten of (indien mogelijk) worden verplaatst buiten het plangebied.

5.5 Algemene zorgplicht

Voor alle levende flora en fauna geldt de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat uitvoerder de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

6 Conclusie en advies

In dit hoofdstuk zijn de conclusie en het advies opgenomen. Er is aangegeven of sprake kan zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, of er voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om overtreding te voorkomen en of aanvullend onderzoek en/of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Indien een ontheffing noodzakelijk is, wordt dit aangegeven.

De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek kan het voorkomen van beschermde vaatplanten, reptielen, vissen en ongewervelde diersoorten op voorhand worden uitgesloten binnen het plangebied.

Voor grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, broedvogels, vogels met jaarrond beschermde nesten en amfibieën kan niet zondermeer worden uitgesloten dat negatieve effecten optreden bij de renovatiewerkzaamheden en moeten aanvullende maatregelen worden genomen. De maatregelen zijn onderstaand weergegeven (tabel 6.1).

Soortgroep	Ingrep versturend	Vervolgonderzoek noodzakelijk	Ontheffing nodig	Mitigerende maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee	Voldoen aan de zorgplicht door in één richting te werken; Indien dit niet mogelijk is dient men bij het treffen van een exemplaar deze de gelegenheid te geven om te vluchten
Vleermuizen	Mogelijk	Ja, aanvullend onderzoek naar alle typen verblijfplaatsen	Mogelijk	Rekening houden met verlichting, zie verder onder mitigerende maatregelen
(Algemene) broedvogels	Mogelijk	Nee	Nee	Rekening houden met broedseizoen, zie verder onder mitigerende maatregelen
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Mogelijk	Ja, voor huismus	Mogelijk	Aanvullend onderzoek nodig naar het gebruik van de woonhuis als verblijfplaats door huismus
Amfibieën	Nee	Nee	Nee	Rekening houden met zorgplicht, zie verder onder mitigerende maatregelen
Algemeen vrijgestelde soorten	Mogelijk	Nee	Nee, zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen	Voldoen aan de zorgplicht. Indien dit niet mogelijk is dient men bij het treffen van een exemplaar deze de gelegenheid te geven om te vluchten.

Tabel 6.1 Overzicht van de te nemen mitigerende maatregelen per soortgroep.

Vleermuisonderzoek

Bij de renovatie kan niet worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van vleermuizen of nesten van huismus worden vernietigd. Dit leidt tot overtreding van verbodsartikel 3.5, lid 4 en/of artikel 3.1, lid 2. Deze verbodsartikelen houden in dat het verboden is om rustplaatsen of nesten van dieren te beschadigen of te vernielen. Hierdoor is aanvullend onderzoek noodzakelijk om de functionaliteit van het woonhuis te bepalen voor verblijfplaatsen van vleermuizen en als nestplaats voor huismussen.

Voor vleermuizen is een jaarrondonderzoek nodig naar de verblijfplaatsen van deze soortgroep (conform vleermuisprotocol 2021):

- Zomerverblijfplaats: 15 april – 15 augustus (gewone dwergvleermuis tot 15 oktober);
- Kraamverblijfplaats: 15 mei- 15 juli (met uitloop tot 20 juli);
- Paarverblijfplaats: 15 augustus – 1 oktober;

Huismusonderzoek

Voor huismussen geldt dat, conform het kennisdocument huismus (BIJ12), twee veldbezoeken gedaan moeten worden in de periode 1 april- 15 mei (of vier bezoeken in de periode maart- juni).

Mitigerende maatregelen

Uit de effectbeoordeling van de soortenbescherming blijkt dat aanvullende specifieke beschermende maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten te voorkomen of te beperken. Met in achtneming van de volgende mitigerende maatregelen, kunnen de werkzaamheden in overeenstemming met de Wet natuurbescherming plaatsvinden:

- Voor vogels rekening houden met het broedseizoen.
 - Werkzaamheden uitvoeren of starten buiten de broedperiode (15 maart-15 augustus).
 - Indien dit niet mogelijk is, moet tijdens het broedseizoen door een ecooloog een controle worden uitgevoerd door een ecooloog. In het geval in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn, mogen deze niet worden verstoord tot het moment deze vrijwillig zijn verlaten door de betreffende vogelsoorten.
- Indien tijdens de werkzaamheden (zowel sloop als bouw) gebruik wordt gemaakt van kunstlicht:
 - Inzet van armaturen die ervoor zorgen dat lichtbundels alleen naar de grond laten stralen, waarbij zijdelingse lichtvervuiling wordt voorkomen.

Het bovenstaande geldt alleen voor de actieve periode van vleermuizen (maart t/m oktober). Buiten deze periode zijn de dieren in winterslaap en is van verstoring van licht vanzelfsprekend geen sprake.

Zorgplicht

Te allen tijde geldt voor alle soortgroepen de algemene zorgplicht. Het is van belang dat iedereen bij de uitvoering van de werkzaamheden zich hiervan bewust is. Geadviseerd wordt om activiteiten die nadelig zijn voor in het wild levende dieren en planten (ongeacht bescherming), in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen te nemen om onnodige schade aan deze soorten te voorkomen. Bij het aantreffen van diersoorten moeten deze de kans worden gegeven om de werkzaamheden te ontvluchten.

Met in achtneming van de hierboven opgenomen maatregelen (zie tabel 6.1), kunnen de werkzaamheden in overeenstemming met de Wet natuurbescherming plaatsvinden (met uitzondering van soorten waarvoor nog aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd). De bevindingen (bronnenstudie en biotooptoets) uit deze quickscan zijn juridisch 3 jaar rechtsgeldig. Na deze periode dient opnieuw onderzoek plaats te vinden naar aanwezigheid van beschermde soorten.

7 Literatuurlijst

- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center. P. 236-264.
- Creemers, R., Delft van, J. (2009). Atlas de amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna 9. RAVON. P. 87-279.
- Dietz, C., Helversen von, O., Nill, D.(2011), Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.
- Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2019). Gedragscode Wet natuurbescherming voor Waterschappen, Onderdeel Soortenbescherming, Bestendig beheer en onderhoud
- NDFF Verspreidingsatlas <https://www.verspreidingsatlas.nl>
- NDFF-database. (2020). <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>. (Geraadpleegd op 04-03-2021).
- Provincie Utrecht (2018). Beleidskader Wet Natuurbescherming Provincie Utrecht
- Stadsmerk, 2020. Gedragscodesoortbescherming gemeenten, december 2020. Gedragscode voor het zorgvuldig handelen bij 'ruimtelijke ontwikkeling' en 'bestendig beheer en onderhoud'.
- Kennisdocument huismus, BIJ12 (2017)
- Kennisdocument kamsalamander, BIJ12 (2017)

Bijlage: Impressie plangebied

